

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 68, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 4 ning haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 2 ja lg 2 p 2 ja 3, § 61 lõike 1 ning tuginedes ettevõtte Raudsepa Gemüse OÜ muutmistaotlusele T-KL/1027023, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Muuta Raudsepa Gemüse OÜ maavara kaevandamise keskkonnaluba nr MK/328748 Põrgumäe VII liivakarjääris vastavalt taotlusele.

1.2. Seada antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;

1.2.2. Kuival ajal tuleb kaevandamise ja vedude perioodil tolmu vältimiseks purustatavat tooret, karjääri siseseid teid ning platse niisutada.

1.2.3. Kaevandada tohib esmaspäevast reedeni kella 7.00-22.00. Laupäeval, pühapäeval ja riiklikel pühadel kaevandamine keelatud.

1.3. Avalikustada Raudsepa Gemüse OÜ kaevandamisloa nr L.MK/328748 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr L.MK/328748 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

2.1.1. Raudsepa Gemüse OÜ (registrikood 11736483, aadress Raudsepa, Vahessaare küla, Elva vald, Tartu maakond, Eesti) esitas Keskkonnaametile Põrgumäe VII liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/328748 (edaspidi *kaevandamisluba*) muutmise taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 19.12.2024 nr DM-130548-1).

Raudsepa Gemüse OÜ omab kaevandamisloa L.MK/328748 (kehtivusaeg 19.01.2017 - 18.01.2032).

Taotletav Põrgumäe VII liivakarjäär asub Tartu maakonnas Elva vallas Vahessaare külas Raudsepa kinnistul (katastriüksuse tunnus 33101:003:0123, maa sihtotstarve on mäetööstusmaa 100%, pindala 6,88 ha). Raudsepa kinnistu kuulub loa taotlejale.

Raudsepa Gemüse OÜ taotleb Põrgumäe VII liivakarjääri (senise nimega Põrgumäe VII kruusakarjäär) kaevandamisloa L.MK/328748 muutmist vastavalt maapõueseaduse § 66 lõikes 4 sätestatud tingimusele: maavarade registris on kande tegemise otsustaja või vastutava töötleja otsusega muudetud selle maavara andmeid, mille kaevandamiseks on luba antud. Lisaks taotleb Raudsepa Gemüse OÜ mäeeraldise laiendamist Põrgumäe kruusamaardla (maardla registrikaart 0209) täiteliiva aktiivse tarbevaru plokile 13 ning kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra. Kaevandamisloa omaja materjali vajadustest lähtuvalt jätkub kaevandatavaid varusid Põrgumäe VII liivakarjääris vähem kui viieks aastaks ning praeguse kaevandamisloa L.MK/328748 kehtivusaja jooksul ei ole võimalik kogu kaevandatavat maavara Põrgumäe VII liivakarjääri piires täielikult ammendada.

Põrgumäe VII liivakarjäär mäeeraldise pindala 0,79 ha, teenindusmaa pindala 2,04 ha. Kaevandamisloa taotluse kohaselt on mäeeraldise aktiivne tarbevaru seisuga 01.10.2024 täiteliival on 108,288 tuh m³. Kaevandatav varu täiteliival 58,288 tuh m³. Keskmiseks kaevandamise mahuks on 4 tuh m³ aastas. Katendi kogus 0,44 tuh m³, sh muld 0,09 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedeehitus. Korrastamise suunaks on maatulundusmaa (rohu-ja metsamaa). Luba taotletakse pikendada 15 aastaks.

Antavale kaevandamisloale kantakse mäeeraldisega seotud (seisuga 30.09.2025)

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Kaevandamisloa muutmise ja pikendamise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja, Maa-amet (alates 01.01.2025 Maa-ja Ruumiamet) 23.12.2024 nr 9-3/24/15729-2. Ettepanekuid ei esitatud,

Riigilõiv 995 € on tasutud 19.12.2024 riigilõivuseaduse § 136² lg 2 kohaselt.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad osaliselt maaparandussüsteemiga, mille kood maaparandussüsteemide registris on 2103620030070005. Taotlusele on lisatud Põllumajandus- ja Toiduameti kooskõlastus, millega kooskõlastatakse täiteliiva aktiivse tarbevaru arvele võtmine ja maavara kaevandamine ilma täiendavate tingimusteta.

Taotletava mäeeraldise teenindusmaa lääneserv jääb riigitee Elva-Puhja tee nr 22150 äärmise sõiduraja välimisest servast ~21 m kaugusele. Taotlusele on lisatud Transpordiameti kooskõlastus, mille kohaselt Transpordiamet nõustub Põrgumäe VII liivakarjääri mäeeraldise

teenindusmaa laiendamisega riigitee 22150 kaitsevööndisse 19 m tee servast tingimisel, et peale kaevandamise lõppemist teekaitsevöönd korrastatakse. Täiendavalt on Transpordiamet märkinud, et Põrgumäe karjäärist toimub maavara väljavedu mõõda kohalikku teed ristumisega riigiteega 22150 km 6,59. Kaeveloa muutmise menetlemise ajal tuleb riigiteel 22150 materjalide väljaveoks kasutatav ristumiskoht km 6,59 rekonstrueerida, sest oleva ristmiku gabariidid ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele. Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel.

Lähimad eluhooned Põrgumäe VII liivakarjääri mäeeraldisest ca 400 m kaugusel ida suunas Põrguvälja (katastriüksuse tunnus 33101:003:0130) ja ca 410 m kaugusel loode suunas Raudsepa (katastriüksuse tunnus 33101:002:0055) katastriüksusel. Lisaks asub ühe eluhoone vare mäeeraldisest ca 160 m kaugusel põhja suunas Kannestiku (katastriüksuse tunnus 33101:003:0099) katastriüksusel.

Mäeeraldis on avatud ja alal kaevandatakse täiteliiva.

2.2. Keskkonnanaloo taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnanaloo taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnanaloo muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kaevandamisloa muutmise taotlus on 30.12.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 30.12.2024 kirjaga nr DM-130548-3 kaevandamisloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lg 1 p 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Taotluse avalikustamise käigus arvamusi ei laekunud.

Kooskõlas MaaPS § 1 lg 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet XX.11.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lg 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Avalikustamise käigus....

Tuginedes KeÜS §-le 47 jätab Keskkonnaamet kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu

avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

HMS § 40 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamused ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis menetlusosaliselt XX.11.2025 kirjaga nr DM-130548-8 arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise ja pikendamise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõige 1 määrab ära olulise keskkonnamõjuga tegevused. KeHJS § 6 lõige 1 määrab ära olulise keskkonnamõjuga tegevused. KeHJS § 6 lõike 1 punkti 28 kohaselt on pealmaakaevandamine suuremal kui 25 hektari suurusel alal olulise keskkonnamõjuga tegevus ning keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamine kohustuslik.

Raudsepa Gemüse OÜ taotleb Põrgumäe VII liivakarjääri (senise nimega Põrgumäe VII kruusakarjäär) kaevandamisloa L.MK/328748 muutmist vastavalt maapõueseaduse § 66 lõikes 4 sätestatud tingimusele: maavarade registris on kande tegemise otsustaja või vastutava töötleja otsusega muudetud selle maavara andmeid, mille kaevandamiseks on luba antud. Lisaks taotleb Raudsepa Gemüse OÜ mäeeraldise laiendamist Põrgumäe kruusamaardla (maardla registrikaart 0209) täiteliiva aktiivse tarbevaru plokile 13 ning kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra. Kaevandamisloa omaja materjali vajadustest lähtuvalt jätkub kaevandatavaid varusid Põrgumäe VII liivakarjääris vähem kui viieks aastaks ning praeguse kaevandamisloa L.MK/328748 kehtivusaja jooksul ei ole võimalik kogu kaevandatavat maavara Põrgumäe VII liivakarjääri piires täielikult ammendada.

KeHJS § 6 lõige 2¹ sätestab, et kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–34¹ nimetatud tegevust või kaitist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lõike 4 kohaselt on kehtestatud § 6 lõikes 2 nimetatud tegevusvaldkondade täpsustatud loetelu Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. KeHJS § 61 lõike 3 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel

kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“.

KeHJS § 11 lõike 2 alusel otsustas Keskkonnaamet 15.04.2025 kirjaga nr DM-130548-7 „Põrgumäe VII liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnanaloa L.MK/328748 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise kaevandamisloa nr L.MK/328748 muutmise menetluse käigus.

Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks kantakse kaevandamisloale järgmised kõrvaltingimused:

1. seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
2. kuival ajal tuleb kaevandamise ja vedude perioodil tolmu vältimiseks purustatavat tooret, karjääri siseseid teid ning platse niisutada.
3. kaevandada tohib esmaspäevast reedeni kella 7.00-22.00. Laupäeval, pühapäeval ja riiklikel pühadel kaevandamine keelatud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnanaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnaluba nr L.MK/328748 annab ettevõttele Raudsepa Gemüse OÜ õiguse Põrgumäe VII liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnanaloa andmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnanaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

Vastavalt MaaPS § 67 lg 8 ja § 68 lg 7 kaevandamisloa muutmise korral muudetakse olemasolevat kaevandamisluba, muutes vastavalt vajadusele ka muid kaevandamisloale märgitud nõudeid.

Vastavalt MaaPS § 66 lg 2 p 1 ja p 2 ja § 68 lg 7 esitas taotleja kaevandamisloa muutmise ja kehtivusaja pikendamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Vastavalt MaaPS § 49 lg 6 ja 7 saadab loa andja kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele.

Keskkonnaamet saatis 30.12.2024 kirjaga nr DM-130548-4 kaevandamisloa muutmise taotluse arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele.

Elva Vallavalitsus arvamust ei esitanud ega pikendanud vastamise tähtaega.

3.2.2. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeheidlale jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta.

Põrgumäe VII liivakarjääris võib lähtudes jäätmeseaduse § 71 lõikest 1 kaevandamisjäätmena käsitleda maavaral lasuvat katendit (sh muld), mis kooriti enne kaevandamise alustamist ja ei ole nii öelda taotletud (oodatud) lõpp-produkt. Katend ja muld on ladustatud mäeeraldise teenindusmaale vallidesse ja seda kasutatakse karjääri korrastamisel. See osa katendist ja mullast, mida ei kasutata korrastamisel, tarbitakse või võõrandatakse kooskõlas maapõueseaduse §-ga 99. Kaevandamise käigus tootmisjätmeid ei teki.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Põrgumäe VII liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamise jätkamine. Taotluses on kirjeldatud, et keskkonnaloa muutmise taotlemise eesmärk on tagada kohalike tähtsusega ehitusobjektide rajamiseks ning taotleja põhitegevuse jätkamiseks vajalik ehitusressurss.

3.2.3. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Põrgumäe VII liivakarjääri mäeeraldis asub eramaalmaal ja seega käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega.

Elva Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkas Keskkonnaamet menetlust ilma Elva Vallavalitsuse arvamusega ja eeldas vaikimisi nõusolekut. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 15.04.2025 nr DM-130548-7 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Raudsepa Gemüse OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 22.09.2025).

Keskkonnaamet on kontrollinud ning samuti ei esine teisi MaaPS § 55 esitatud kaevandamisloa andmisest keeldumise aluseid.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja – vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Tulenevalt MaaPS § 56 lg 1 punktist 9, lg 2 punktist 5 märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded.

Põrgumäe VII liivakarjääri kehtivale kaevandamisloale on kantud täiendavad tingimused:

1. seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
2. kuival ajal tuleb kaevandamise ja vedude perioodil tolmu vältimiseks purustatavat tooret, karjääri siseseid teid ning platse niisutada.
3. kaevandada tohib esmaspäevast reedeni kella 7.00-22.00. Laupäeval, pühapäeval ja riiklikel pühadel kaevandamine keelatud.

Määratud kõrvaltingimused kantakse ka muudetavale kaevandamisloale.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa nr L.MK/328748 muutmise taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Keskkonnaloa nr L.MK/328748 muutmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo